॥ ४१ ॥ ४२ ॥ ४३ ॥ ४४ ॥ ४५ ॥ ४६ ॥ ४७ ॥ इतिशांतिपर्वणि रा० नैलकंठीयेभारतभावदीपेएकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३१ ॥ ॥७॥ तूष्णींभूतमिति ॥ १ ॥ २ ॥ तत्तस्माद्धर्मंअनुतिष्ठस्व पदंपालयेतिचसंबंधः ॥ ३ ॥ ४ ॥ ५ ॥ ६ ॥ शातयीतमारयेत् ॥ ७ ॥ ८ ॥ ९ ॥ १० ॥ मेमांदहंतिहृदयंपचंतिशरीरंशोषयंति ॥ ११ ॥ मयाबहवोघातिताइत्युक्तं तत्किंहननक्रियायांतवप्रयोज्यकर्तृ

संजीवितश्चापिपुनर्वासवानुमतेतदा ॥ भवितव्यंतथातच्चनतच्छक्यमतोन्यथा ॥ ४१ ॥ ततऊर्ध्वंकुमारस्तुस्वर्णष्ठीवीमहायशाः ॥ चित्तंप्रसादयामासपितुर्मातुश्चवीर्यवान् ॥ ४२ ॥ कारयामासराज्यंचपितरिस्वर्गतेनृप ॥ वर्षाणांशतमेकंचसहस्रंभीमविक्रमः ॥ ४३ ॥ ततईजेमहायज्ञैर्बहुभिर्भूरिदक्षिणैः ॥ तर्पयामासदेवांश्चपितॄंश्चैवमहाद्युतिः ॥ ४४ ॥ उत्पाद्यचबहून्पुत्रान्कुलसंतानकारिणः ॥ कालेनमहताराजन्कालधर्ममुपेयिवान् ॥ ४५ ॥ सत्वंराजेंद्रसंजातंशोकमेनंनिवर्तय ॥ यथात्वांकेशवःप्राहव्यासश्चसुमहातपाः ॥ ४६ ॥ पितृपैतामहंराज्यमास्थायधुरमुद्वह ॥ इष्ट्वापुण्यैर्महायज्ञैरिष्टंलोकमवाप्स्यसि ॥ ४७ ॥ इतिश्रीमहाभारते शांतिप० रा० स्वर्णष्ठीविसंभवोपाख्यानेएकत्रिंशत्तमोऽध्यायः ॥ ३१ ॥ ॥७॥ वैशंपायनउवाच तूष्णींभूतंतुराजानंशोचमानंयुधिष्ठिरं ॥ तपस्वीधर्मतत्त्वज्ञःकृष्णद्वैपायनोब्रवीत् ॥ १ ॥ व्यासउवाच प्रजानांपालनंधर्मोराज्ञांराजीवलोचन ॥ धर्मःप्रमाणंलोकस्यनित्यंधर्मानुवर्तिनः ॥ २ ॥ अनुतिष्ठस्वतद्राजन्पितृपैतामहंपदं ॥ ब्राह्मणेषुतपोधर्मःसनित्योवेदनिश्चितः ॥ ३ ॥ तत्प्रमाणंब्राह्मणानांशाश्वतंभरतर्षभ ॥ तस्यधर्मस्यकृत्स्नस्यक्षत्रियःपरिरक्षिता ॥ ४ ॥ यःस्वयंप्रतिहंतिस्मशासनंविषयेरतः ॥ सबाहुभ्यांविनिग्राह्योलोकयात्राविघातकः ॥ ५ ॥ प्रमाणमप्रमाणंयःकुर्यान्मोहवशंगतः ॥ भृत्योवायदिवापुत्रस्तपस्वीवाथकश्चन ॥ ६ ॥ पापान्सर्वैरुपायैस्तान्नियच्छेच्छातयीतवा ॥ अतोन्यथावर्तमानोराजाप्राप्नोतिकिल्बिषं ॥ ७ ॥ धर्मंविनश्यमानंहियोनरक्षेत्सधर्महा ॥ तेत्वयाधर्महंतारोनिहताःसपदानुगाः ॥ ८ ॥ स्वधर्मेवर्तमानस्त्वंकिंनुशोचसिपांडव ॥ राजाहिहन्याद्ध्याच्चप्रजारक्षेच्चधर्मतः ॥ ९ ॥ युधिष्ठिरउवाच न तेभिशंकेवचनंयद्ब्रवीषितपोधन ॥ अपरोक्षोहितेधर्मःसर्वधर्मविदांवर ॥ १० ॥ मयात्ववध्याबहवोघातिताराज्यकारणात् ॥ तानिकर्माणिमेब्रह्मन्दहंतिचपचंतिच ॥ ११ ॥ व्यासउवाच ईश्वरोवाभवेत्कर्तापुरुषोवापिभारत ॥ हठोवावर्ततेलोकेकर्मजंवाफलंस्मृतं ॥ १२ ॥ ईश्वरेणनियुक्तोहिसाध्वसाधुचभारत ॥ कुरुतेपुरुषःकर्मफलमीश्वरगामितत् ॥ १३ ॥ यथाहिपुरुषश्छिंद्याद्वृक्षंपरशुनावने ॥ छेत्तुरेवभवेत्पापंपरशोर्नकथंचन ॥ १४ ॥

त्वंप्रयोजककर्तृत्वंबाबध्यस्यचकर्मत्वंबाप्राकृतकर्मफलभोक्तृत्वंवेतिविकल्पानाहईश्वरइति ॥ १२ ॥ नाषइत्याह ईश्वरेणेति परशोरिवपरप्रयोज्यस्यतवहंकृत्वंनास्तीत्यर्थः ॥ १३ ॥ १४ ॥

Digitized by Google